

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukilain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukilain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yleistukilain voimaantulosäännöksen muuttamisesta koskien yleistuen tarveharkinnassa huomioon otettavaa tuloa. Laki koskisi niitä henkilöitä, jotka ovat saaneet päätöksen osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä ennen 16.1.2026. Osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ei huomioitaisi yleistuen tarveharkinnan tulona, jos päätös osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä olisi annettu ennen 16.1.2026. Päätöksen osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä 16.1.2026 tai sen jälkeen saaneille henkilöille maksettavan yleistuen tarveharkinnassa huomioitaisiin osittainen varhennettu vanhuuseläke. Esitys liittyy valtion vuoden 2026 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, viimeistään syksyllä 2026. Lakia sovellettaisiin 1.5.2026 alkaen maksettavaan yleistukeen.

Tausta

Hallituksen esitys HE 112/2025 vp eduskunnalle yleistukea koskeväksi lainsäädännöksi annettiin 22.9.2025 eduskunnalle. Hallituksen esityksen mukaan yleistuki olisi ensi vaiheessa työttömän työnhakijan uusi sosiaaliturvaetus, joka korvaisi työmarkkinatuen ja peruspäivärahan. Tasavallan presidentti vahvisti 16.1.2026 yleistukea koskevat lait tulemaan voimaan 1.5.2026. Yleistuen saaminen edellyttää taloudellisen tuen tarvetta eli yleistuki on tarveharkintainen etuus.

Eduskunta on täysistunnossaan 16.4.2026 hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä ehdotetun seuraavan lausuman: Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto selvittää yleistuen tarveharkinnan vaikutukset henkilöihin, jotka ovat tehneet päätöksen siirtyä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle, ja tuo viipymättä kevätistuntokauden 2026 aikana eduskunnan käsiteltäväksi tarvittavat lain muutokset ennakoimattomien vaikutusten korjaamiseksi (Eduskunnan vastaus EV 35/2026 vp - HE 13/2026 vp).

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on turvata niiden yleistukea saavien henkilöiden työttömyyden aikaista toimeentuloa, jotka ovat tehneet päätöksen osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtymisestä ennen kuin on ollut tietoa osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vaikutuksista yleistuen tasoon.

Vastausohjeet vastaanottajille

Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan tässä palvelussa (lausuntopalvelu.fi) sekä hankkeen internet-sivuilla valtioneuvoston Hankeikkunassa.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen jatkovalmistelussa.

Lausunnot pyydetään toimittamaan mieluiten lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta.

Lausunnon voi myös toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi). Saatteessa pyydetään tässä tapauksessa mainitsemaan asianumero VN/12191/2026 ja hanketunniste STM035:00/2026, samoin kuin silloin, jos lausunto toimitetaan postitse. Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen: Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO. Huom! Lausuntoa ei tarvitse toimittaa erikseen kirjaamoon sähköpostitse tai postitse, jos lausunto toimitetaan lausuntopalvelun kautta.

Vahva-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään viemään lausuntonsa myös kyseiselle asialle Vahvassa.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 7.6.2026 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoa lausuntopyynnöstä antaa: neuvotteleva virkamies Eeva Vartio, puh. +358 295 163 108, etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM035:00/2026>

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM035:00/2026>

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi yleistukilain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast regeringens proposition med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om allmänt stöd.pdf](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
Akava ry
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Eläketurvakeskus
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta

Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kela
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki

Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta

Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkkalan kunta
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad

Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Solkajärven kunta

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta
Soste Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
STTK ry
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Yrittäjät ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Työttömien Keskusjärjestö ry
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vakuutusosasto
Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta

Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Polvi Susanna
Sosiaali- ja terveysministeriö